

Controleprotocol en normenkader 2023

Gemeente Nijkerk
10 oktober 2023

Inhoud

1	Algemeen	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Doelstelling	3
1.3	Wettelijk kader	3
2	Algemene uitgangspunten voor de controle	3
2.1	Bepalingen uit de gemeentewet	3
2.2	Controletoleranties algemeen	3
2.3	Goedkeuringstolerantie	4
2.4	Rapporteringstolerantie	4
3	Rapportering door de accountant	4
3.1	Bevindingen	4
3.2	Uitgangspunten voor de rapportagevorm	4
3.3	Controleverklaring	5
4	Normenkader rechtmatigheid	5

1 Algemeen

1.1 Inleiding

Bij besluit van 12 november 2020 heeft de raad aan Eshuis Accountants & Adviseurs opdracht verstrekt de accountantscontrole als bedoeld in art. 213 van de Gemeentewet uit te voeren. In dit controleprotocol wordt ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole in hoofdlijnen een aantal zaken nader geregeld door de gemeenteraad. Het object van controle is de jaarrekening en het gevoerde financieel beheer.

1.2 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van de gemeente Nijkerk.

1.3 Wettelijk kader

In artikel 213 lid 1 van de Gemeentewet wordt voorgeschreven dat de gemeenteraad één of meer accountants aanwijst als bedoeld in artikel 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een controleverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan de gemeenteraad nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeuringstoleranties en (afwijkende) rapporteringstoleranties. Tevens wordt in de opdrachtverstrekking duidelijk aangegeven welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van rechtmatigheidscontrole is. Met ingang van het boekjaar 2023 ligt de controle op de rechtmatigheid in beginsel bij het college. Hiervoor legt het college door middel van een rechtmatigheidsverantwoording die opgenomen wordt in de jaarrekening verantwoording af. Aan welke wet- en regelgeving de gemeente Nijkerk moet voldoen is opgenomen in het voorliggende normenkader. De ook voor de toetsing door de accountant relevante wet- en regelgeving is in dit controleprotocol opgenomen.

2 Algemene uitgangspunten voor de controle

2.1 Bepalingen uit de gemeentewet

Conform artikel 213 van de Gemeentewet is de controle van de jaarrekening door de accountant gericht op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- de jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels, bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- het jaarverslag met de jaarrekening verenigbaar is.

Tot aan boekjaar 2023 was ook de controle op de rechtmatigheid (het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen) als uitgangspunt van de accountantscontrole opgenomen. Met de komst van de rechtmatigheidsverantwoording is de controle op de rechtmatigheid een verantwoordelijkheid van het college en zal de accountant slechts een getrouwheidsoordeel afgeven bij de jaarrekening. Wel controleert de accountant de getrouwheid van de door het college opgestelde rechtmatigheidsverantwoording.

2.2 Controletoleranties algemeen

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt zich op het ontdekken van belangrijke fouten. De accountant richt zijn controle zo in dat rekening wordt gehouden met de rapporteringstolerantie om

te kunnen waarborgen dat alle gesignaleerde onrechtmatigheden die het vastgestelde bedrag overschrijden en alle vastgestelde onderwerpen ook daadwerkelijk in het verslag van bevindingen worden opgenomen.

2.3 Goedkeuringstolerantie

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers wordt beïnvloed.

De raad geeft de accountant de volgende algemene goedkeuringstoleranties mee om te rekenen in de controle.

	Strekking controleverklaring accountant:			
Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$>1\% < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$>3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	-

De tolerantie wordt bepaald op basis van de bruto lasten (inclusief de toevoegingen aan reserves) opgenomen in de jaarrekening.

2.4 Rapporteringstolerantie

De rapporteringstoleranties zijn gelijk gesteld aan de goedkeuringstoleranties. Dit houdt in dat de accountant alle geconstateerde fouten en onzekerheden die dit bedrag te boven gaan rapporteert in zijn verslag van bevindingen. Overschrijdingen van de goedkeuringstoleranties worden tot uitdrukking gebracht in de strekking van de accountantsverklaring.

3 Rapportering door de accountant

3.1 Bevindingen

Na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant de bevindingen in het kort weergegeven als volgt:

Interimcontrole en managementletter

Het doel van de interim controle is een beeld krijgen van de mate waarin de organisatie de bedrijfsvoering intern beheerst. De uitkomsten hiervan worden middels een managementletter uitgebracht aan het college van Burgemeester en Wethouders.

Controle jaarrekening en verslag van bevindingen

Overeenkomstig de gemeentewet wordt na afronding van de controle van de jaarrekening een verslag van bevindingen (het accountantsverslag) uitgebracht aan de gemeenteraad en in afschrift aan het College van Burgemeester en Wethouders. In het accountantsverslag wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarvan waarborgen.

3.2 Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Gesignaleerde getrouwheidsfouten worden toegelicht en gespecificeerd naar de aard en het financiële gevolg of risico. Fouten en onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3.3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde informatieverzorging en dataverwerking, indien en voor zover relevant voor de accountantscontrole en van bestuurlijke betekenis.

3.3 Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid. Deze controleverklaring is bestemd voor de gemeenteraad, zodat deze de door het college opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

4 Normenkader rechtmatigheid

Om financiële rechtmatigheid te kunnen toetsen is een overzicht nodig van wet- en regelgeving welke gelden voor de gemeente Nijkerk. Het begrip financiële rechtmatigheid is in beginsel veelomvattend: alle bepalingen met een (mogelijk) financieel gevolg zijn onderwerp van controle. Het normenkader bestaat uit een overzicht van externe wetgeving en interne regelgeving die bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen en wordt jaarlijks geactualiseerd. Voor het geactualiseerde normenkader wordt verwezen naar *bijlage I*.

Collegebesluiten worden alleen beoordeeld op aanwezigheid wanneer ze een uitwerking zijn van hogere wet- en regelgeving en/of besluiten van de raad én wanneer er financiële beheershandelingen uit volgen. Uitgaande van het basisniveau voor rechtmatigheid worden er geen collegebesluiten en/of regelingen expliciet benoemd binnen het normenkader.

Normenkader 2023

Nr.	Proces	Extern/i ntern	Regelgeving / verordening
1.	Financiële administratie	Extern	Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV)
1.1		Extern	Gemeentewet
1.2	Begrotingswijzigingen	Extern	Wet financiële verhouding
	Debiteurenbeheer	Extern	Wet Gemeentelijke schuldhulpverlening
		Extern	Wet op de Omzetbelasting
1.3	Belastingen		
		Extern	Wet op het BTW Compensatiefonds (BCF)
		Extern	Wet op de Vennootschapsbelasting
		Intern	Financiële verordening gemeente Nijkerk 2019
2.	Treasury	Extern	Wet financiering decentrale overheden (FIDO)
		Extern	Wet Houdbare overheidsfinanciën (Hof)
		Extern	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
		Extern	Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden
		Extern	Regeling schatkistbankieren decentrale overheden
		Extern	Besluit Leningsvoorwaarden lagere overheid
		Intern	Treasurystatuut
		Intern	Verordening Duurzaamheidslening
		Intern	Verordening Starterslening 2018
3.	Inkopen en aanbestedingen	Extern	Aanbestedingswet 2012
		Extern	EU-aanbestedingsregels en -richtlijnen

4.	Belastingen en heffingen	Extern Extern Extern Extern Intern Intern Intern Intern Intern Intern Intern Intern Intern Intern	Algemene wet inzake Rijksbelastingen Wet waardering onroerende zaken Algemene termijnwet Invorderingswet 1990 Verordening OZB 2023 Verordening toeristenbelasting 2023 Verordening hondenbelasting 2023 Verordening precariobelasting Verordening lijkbezorgingsrechten 2023 Verordening rioolheffing 2023 Verordening afvalstoffenheffing 2023 Verordening forensenbelasting 2023 Verordening parkeerbelasting 2023 Verordening haven-, kade- liggelden 2023
5.	Personeel en salarisadministratie	Extern Extern Extern Extern Extern Extern Extern Extern Intern Intern Intern	Ambtenarenwet Wet op de loonbelasting Sociale verzekeringswetten Pensioenwet CAR/UWO Werkkostenregeling (WKR) Wet normering topinkomens (WNT) Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden Verordening rechtspositie wethouders raad en commissieleden 2019 Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Nijkerk 2018 Verordening outplacement gewezen wethouders 2006
6.	Subsidies	Extern Intern Intern Intern Intern	Algemene wet Bestuursrecht (AWB) Algemene Subsidieverordening Nijkerk 2014 Subsidieregeling Cofinanciering incidentele welzijnsactiviteiten Subsidieregeling Welzijn gemeente Nijkerk Subsidieregeling Verkeersveiligheid Nijkerk
7.	Omgevingsvergunningen	Extern Extern Extern Extern Intern	Wet algemene bepalingen (Wabo) Woningwet Wet Ruimtelijke Ordening Wet Natuurbescherming Verordening op de heffing en de invordering van leges 2023
8	Sociaal Domein	Extern	Participatiewet
8.1	Uitkeringen en inkomensondersteuning en participatiewet	Extern Extern Intern Intern Intern Intern Intern	IOAW en IOAZ Maatregelenverordening IOAW en IOAZ Handhavingsverordening gemeentelijke uitkeringen sociale zekerheid 2015 Tegenprestatieverordening Verordening Meedoen 2017 Verordening Inkomenstoeslag 2019
8.2	Jeugdzorg	Extern Extern Intern	Jeugdwet Wet gemeenschappelijke regelingen Verordening jeugdhulp
8.3	Wet maatschappelijke ondersteuning	Extern Extern Intern Intern	Uitvoeringsbesluit Wmo Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) Verordening maatschappelijke ondersteuning 2021-1 gemeente Nijkerk Beleidsregels WMO 2022
9.	Grondexploitaties	Extern Intern	Besluit ruimtelijke ordening Nota Grondprijsbeleid 2023
10.	Onderwijs (onderwijshuisvesting & leerlingenvervoer)	Extern Extern	Wet op het primair onderwijs Wet op het voortgezet onderwijs 2020

		Extern	Wet op de expertisecentra
		Intern	Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Nijkerk 2022
		Intern	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2014
11.	Leges burgerzaken	Extern	Wet basisregistratie personen (BRP)
		Extern	Paspoortwet
		Intern	Legesverordening 2023
12.	Overige	Intern	Wegsleefverordening gemeente Nijkerk
		Intern	Parkeerfondsverordening
		Intern	Algemene verordening ondergrondse infrastructuur Nijkerk
		Intern	Verordening nadeelcompensatie kabels en leidingen Nijkerk
		Intern	Verordening bedrijveninvesteringszone binnenstad Nijkerk 2022-2026